

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 6088/23
24.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Маје Чогурић и Јасне Лозук, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радица Костадиновић, адвокат из Београда, Гроцке, Булевар ослобођења 53б, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Владимир Танкосић, адвокат из Лазаревца, Карађорђева 5, ради утврђења права службености пролаза, одлучујући о жалбама тужиоца и туженог, изјављеним против пресуде Основног суда у Лазаревцу П 433/23 од 29.8.2023. године, у седници већа одржаној дана 24.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ жалбе тужиоца и туженог као неосноване и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Лазаревцу П 433/23 од 29.8.2023. године у ставу првом изреке и у делу става другог изреке којим је одбијен захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на досуђени износ трошкова парничног поступка од пресуђења до наступања услова за извршење пресуде.

ПРЕИНАЧАВА СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у преосталом делу става другог изреке пресуде Основног суда у Лазаревцу П 433/23 од 29.8.2023. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ББ из ..., да тужиоцу АА из ..., на име трошкова парничног поступка исплати износ од 582.070,00 динара, са законском затезном каматом почев од наступања услова за извршење пресуде до коначне исплате, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени ББ из ..., да тужиоцу АА из ... на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 33.750,00 динара, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца

па је утврђено да је тужилац стекао право пролаза по основу одржаја, пешице и трактором, преко кп.бр., њива четврте класе, укупне површине 39,35 ари, уписане у ЛН ... КО ..., власништво и у поседу туженог ББ из ..., као послужног добра, у корист кп.бр., њива четврте класе површине 44,26 ари, уписана у ЛН ... КО ..., која је власништво и у поседу тужиоца, као повласног добра, у мерама и границама: почев од јавног пута кп.бр. ...деталне тачке 6-180-968 (која је тромеђа кп.бр. ..., ... и ... КО ...), према детаљној тачки 6-180-967 у ширини од 3 м, затим северозападно у дужни од 80,50 м до парцеле тужиоца и то гледајући од детаљне тачке 6-180-972 према детаљној тачки 6-180-974 у ширини од 4 м. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати на име трошкова парничног поступка износ од 241.850,00 динара, са законском затезном каматом почев од наступања услова за извршење пресуде па до коначне исплате, док се потраживање обрачуна законске затезне камате од досуђеног до траженог од дана пресуђења одбија.

Против наведене пресуде жалбе су благовремено изјавили тужилац и тужени, и то тужени побијајући пресуду у целости из свих законских разлога предвиђених одредбом члана 373. став 1. ЗПП, а тужилац побијајући одлуку о трошковима поступка садржану у ставу другом изреке побијане пресуде због битне повреде одредаба поступка и погрешне примене материјалног права. Жалбене разлоге су образложили и жалбени предлог изнели. Трошкове другостепеног поступка су опредељено тражили.

Испитујући правилност побијане пресуде у оквиру законских овлашћења из одредбе члана 386. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог неоснована, а жалба тужиоца делимично основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Супротно наводима у жалбама није учињена ни битна повреда из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. истог закона будући да је изрека пресуде јасна и разумљива, да не противречи сама себи ни разложима који су дати о битним чињеницама, а јасно произилазе из садржине изведених доказа, па се законитост и правилност побијане пресуде са сигурношћу могу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник повласног добра кп. ... КО ... Тужени је власник послужног добра кп. ... КО ..., коју је стекао по основу Уговора о купопродаји Ов.бр. 2512/2005 од 14.7.2005. године. Положај наведених катастарских парцела у односу на јавни пут кп. ... КО ..., је такав да се почев од јавног пута прво простире парцела туженог кп. ..., а затим парцела тужиоца кп. ..., све КО ... Спорни пролаз преко парцеле туженог, тужилац и његови правни претходници, отац и деда, су користили више од 20 година као једини пролаз од јавног пута до своје катастарске парцеле, и то крећући се целом дужином леве стране парцеле туженог до кп. ... КО ..., ширином 3 м при уласку на парцелу туженог са јавног пута, дужином 80,50 м и ширином на крају пролаза при уласку у парцелу тужиоца 4 м. У наведеном периоду коришћење је било несметано будући да се ни претходни сопственик послужног добра, а потом ни тужени као садашњи власник, нису противили коришћењу пролаза од стране тужиоца и његових правних претходника, све до 2015. године када је тужени забранио тужиоцу и његовом сину да користе пут преко његове парцеле, али су они и

лица која су обрађивала парцелу тужиоца, наставили да пролазе спорним путем, док су у неколико наврата пролазили преко суседних парцела. Прихватајући основни и допунски налаз и мишљење вештака геодетске струке Владимира Живановића и писана изјашњења, првостепени суд је утврдио мере и границе спорног пролаза преко послужног добра кп. ... КО ..., чији саставни део чини скица лица места и правац простирања спорне службености пешице и трактором.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања на основу писаних доказа, налаза и мишљења вештака, исказа саслушаних сведока и странака, као и одредбе члана 54. став 1. Закона о основама својинскоправних односа – ЗОСПО, првостепени суд је утврдио да су се стекли услови за стицање права службености пролаза пешице и трактором у корист тужиоца у смислу наведене законске одредбе, будући да је тужилац, са својим правним претходницима, као власник повласног добра фактички остваривао службеност за време више од 20 година, чему се претходни сопственик послужног добра и тужени нису противили, све до 2015. године када је тужени исказао противљење, а када је већ било протекло време потребно за одржај, због чега је усвојио тужбени захтев и одлучио као у ставу првом изреке побијане пресуде.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано, правилном оценом изведених доказа на основу одредбе члана 8. ЗПП. Наводима у жалби туженог којима се не износе нове чињенице нити предлажу или прилажу нови докази, под условима из члана 372. ЗПП, правилност чињеничног утврђења није доведена у сумњу.

Неосновано тужени жалбом побија правилност извршене оцене доказа. Одредбом члана 8. ЗПП установљено је начело слободне оцене доказа које подразумева одсуство законом утврђених правила у избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази, које препушта суду да према специфичностима конкретног случаја и резултатима доказног поступка, слободно, без формалних ограничења, савесно и брижљиво оцени изведене доказе и формира уверење о доказаним, односно недоказаним чињеницама. Слободна оцена доказа подразумева и слободно одлучивање суда које ће доказе, по предлогу странака извести, ради утврђивања одлучних чињеница. Првостепени суд је на основу изведених доказа, налаза и мишљења вештака геодетске струке и изјашњења вештака, саслушањем парничних странака и сведока њиховом правилном оценом утврдио да је тужилац, са својим правним претходницима, као власник повласног добра фактички остваривао службеност пролаза пешице и трактором у утврђеним мерама и границама преко парцеле туженог за време дуже од 20 година чему се претходни сопственик послужног добра и тужени нису противили, све до 2015. године када је тужени исказао противљење, а када је већ било протекло време потребно за одржај. Следом изнетог, неосновано је жалбено указивање да је чињенично стање погрешно утврђено јер је засновано на оцени исказа тужиоца и сведока којима је првостепени суд поклатио веру. Суд је своје уверење о истинитости изложених навода тужиоца и сведока исказао кроз оцену доказа у побијаној пресуди и дао јасне и уверљиве разлоге због којих је прихватио њихове исказе и правилно закључио о постојању правно релевантних чињеница.

Супротно наводима жалбе туженог, правилно је првостепени суд закључио да у конкретном случају службеност пролаза није престала сходно одредби члана 58. став 1. ЗОСПО којом је прописано да стварна службеност престаје ако се власник послужног

добра противи њеном вршењу, а власник повласног добра 3 узастопне године није вршио своје право, јер су тужилац, његов син и и трећа лица која су ангажована за извођење пољопривредних радова, након усмене забране туженог 2015. године да пролазе преко његове парцеле, наставили да користе спорни правац пута, а повремено да не би причинили штету туженом, пролазили су и другим правцима јер је тужени обрађивао целу површину парцеле укључујући и предметни пут, а на који начин тужилац, као власник повласног добра, није престао да врши своје право службености пролаза 3 узастопне године.

Другостепени суд је ценио и остале наводе жалбе туженог али како сматра да нису од утицаја на доношење другачије одлуке, то их није посебно образлагао, сагласно члану 396. став 1. ЗПП.

Потврђена је и одлука којом је одбијен захтев за исплату законске затезне камате на износ досуђених трошкова парничног поступка почев од пресуђења до дана наступања услова за извршење пресуде. Ниаме, на досуђени износ трошкова парничног поступка тужиоцу припада и законска затезна камата у смислу одредбе члана 277. став 1. ЗОО, почев од дана извршности пресуде, до исплате. Обавеза накнаде трошкова парничног поступка представља новчану обавезу, због чега тужилац има право на законску затезну камату у складу са одредбом члана 277. став 1. ЗОО, у погледу које тужени пада у доцњу тек када одлука о трошковима парничног поступка постане правноснажна (било протеком рока за жалбу, уколико се странка није жалила, било доношењем правноснажне одлуке о жалби) и када протекне рок за њено добровољно испуњење, односно када одлука о трошковима поступка постане извршна, сходно одредби члана 324. став 1. ЗОО, 43. став 1. ЗИО и 345. ЗПП. Из наведеног следи да се долазак дужника у доцњу подудара са тренутком када одлука суда којом је он обавезан да накнади трошкове поступка постане извршна, што последично даје право повериоцу из извршне исправе да од дужника потражује затезну камату од наведеног тренутка. Из наведених разлога, неоснована је жалба тужиоца у овом делу и правилно је првостепени суд одбио захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на износ трошкова парничног поступка почев од дана пресуђења до дана наступања услова за извршење.

Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је применом одредбе члана 390. и 401. тачка 2. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

На основу одредбе члана 401. тачка 3. у вези са чл. 153, 154. и 163. ЗПП, преиначена је одлука о трошковима парничног поступка садржана у преосталом делу става другог изреке побијане пресуде, као у ставу другом изреке ове пресуде. Имајући у виду исход спора и постигнути успех тужиоца, правилно је првостепени суд оценио да тужиоцу припада право на накнаду трошкова парничног поступка, али се не може сматрати да је одлучујући у наведеном делу правилно применио одредбе Закона о парничном поступку и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. Наиме, узимајући у обзир врсту спора (спор о стварној службености), постигнути успех тужиоца у спору, стварне трошкове и опредељени захтев за накнаду трошкова, тужиоцу припадају трошкови за састав тужбе и три образложена поднеска по 33.750,00 динара, за заступање на девет одржаних рочишта по 38.250,00 динара, за састав жалбе 67.500,00 динара, за трошкове вештачења 30.000,00 динара и за трошкове судске таксе

за тужбу и пресуду по 2.660,00 динара, укупно 582.070,00 динара, које трошкове чине потребни и нужни издаци за вођење ове парнице, који су одмерени применом Таксене и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важеће у време пресуђења. На досуђени износ тужиоцу припада и законска затезна камата у смислу одредбе члана 277. став 1. ЗОО, почев од дана извршности пресуде, до исплате.

Тужиоцу нису признати трошкови поступка на име коришћења сопственог превоза од стране пуномоћника. Ово из разлога што наведени трошак, по оцени апелационог суда, не представља неопходан трошак у ситуацији када је странка могла да ангажује адвокате из седишта суда и на тај начин спречи настанак додатних трошкова заступања. Воља странке да ангажује пуномоћника који ће до седишта суда имати додатних трошкова не може утицати на обавезивање супротне стране да наведене трошкове надокнади, већ исте надокнађује сама странка.

Одлука о трошковима другостепеног поступка у ставу трећем изреке, донета је применом одредаба члана 165. у вези чл. 153. и 163. став 1. ЗПП, имајући у виду да је тужилац делимично успео у поступку по правном леку, те му припадају трошкови састава жалбе од 33.750,00 динара, сразмерно успеху у жалбеном поступку, одмерено у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. Међутим, тужиоцу нису досуђени тражени трошкови судске таксе на жалбу имајући у виду да је тарифним бројем 1. тачка 7. Закона о судским таксама у напомени прописано да се за жалбу против решења првостепеног суда плаћа такса само онда ако се жалбом побија решење које подлеже плаћању таксе по тарифном броју 2, а тачком 8. тарифног броја 2. је прописано да се за решење о трошковима поступка, кад се о њима одвојено одлучује плаћа такса из става 1. овог тарифног броја, у ком случају се плаћа и такса на одлуку другостепеног суда по жалби у смислу тачке 10. тарифног броја 2, па како је тужилац у конкретном случају изјавио жалбу против решења о трошковима поступка садржаног у ставу другом изреке пресуде П 433/23 од 29.8.2023. године, то тужилац за жалбу, као ни за одлуку другостепеног суда по жалби, нема обавезу плаћања судских такси, због чега нема право ни на њихову накнаду.

Одлуку у ставу четвртом изреке пресуде Апелациони суд у Београду је донео применом одредбе члана 165. став 1. у вези члана 153. ЗПП, имајући у виду да тужени није успео у поступку по изјављеном правном леку, то му не припадају трошкови другостепеног поступка.

**Председник већа-судија,
Снежана Живковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић